

Til skogeiersamvirkene

Orientering om statsbudsjettet 2022

Forslaget til statsbudsjett ble presentert tirsdag 12. oktober kl. 10.00. De viktigste forslagene som berører skognæringen omtales under. For nøkkeltall om den økonomiske utviklingen, budsjett dokumenter og pressemeldinger vises det til [regjeringens nettsider](#).

Finansdepartementet

Formuesskatten

Regjeringen foreslår å redusere verdsettelsen av arbeidende kapital – dvs. eierskap av aksjer, samt driftsmidler som traktorer og fiskebåter – fra 55 til 50 prosent. Samtidig foreslår regjeringen å øke bunnfradraget fra 1,5 til 1,6 millioner kroner, slik at flere med lave formuer ikke vil betale formuesskatt.

Landbruks- og matdepartementet

Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Den totale bevilgningen til verdiskapings- og utviklingstiltak (kapittel 1149) i skogbruket er foreslått redusert fra 120,8 millioner kroner i 2021 til 112 millioner kr i 2022.

De enkelte tiltakene (mill. kr):

Kapittel 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	2021	2022
Post 51 Utviklingsfondet for skogbruket	5,0	4,9
Post 71 Verdiskapingstiltak (kaier og veier)	71,2	61,2
Post 73 Skog-, klima og energitiltak	44,7	45,9
SUM	120,8	112,0

Bevilgningen til verdiskapingstiltak (kaier og veier) er nok en gang redusert, denne gangen med 10 millioner kroner. Kuttet er ikke begrunnet, og sett i sammenheng med at LUF-midlene til skogbruksformål også er redusert med 36 millioner kr, vil dette måtte bety en kraftig reduksjon i satsingen på infrastruktur i skogbruket. Forslaget innebærer at bevilgningen til kaier og skogsveier over statsbudsjettet i løpet av 2 år reduseres fra 92,3 til 61,2 millioner kr. Det er foreslått en tilsagnsfullmakt på 115,2 millioner kr, noe som vil kunne

bidra til å opprettholde aktiviteten. Forslaget er likevel bekymringsfullt med tanke at det vil kreve store investeringer å få etablert et skogsveinett som oppfyller dagens behov.

Bevilgningen til skog-, klima og energiltak (gjødsling, tettere planting og skogplanteforedling) foreslås videreført på samme nivå (svak nominell økning fra 44,7 til 45,9 millioner kr). Dette er likevel langt fra nok til å realisere det potensialet disse tiltakene har i klimasammenheng.

Bevilgningen til Utviklingsfondet som ble økt til 5 millioner kroner i fjor etter å ha ligget fast på 3,5 millioner i mange år, foreslås videreført med 4,9 millioner kroner.

Jordbruksavtalen (kapittel 1150)

Bevilgningene over statsbudsjettet må ses i sammenheng med skogbruksmidlene avsatt gjennom Landbrukets utviklingsfond (LUF-midlene). LUF-midlene for 2022 ble gjennom årets jordbruksoppgjør redusert med hele 36 millioner kr. Regjeringen kunne gjennom sitt forslag til statsbudsjett ha kompensert for dette kuttet, men valgte i stedet å forsterke det ved å foreslå å redusere bevilgningen over kap.1149. Fordelingen av LUF-midlene på ulike skogbrukstiltak drøftes senere i 2020.

Forskning

LMDs bevilgning til forskningsaktivitet i Norges Forskningsråd er redusert fra 231,2 millioner kroner i 2021 til 216,3 millioner kroner i 2022 (kap. 1137, post 50). Basisløyvingen til Forskningsrådet er samtidig justert fra 193,6 til 195,3 millioner kroner (kap. 1137, post 51). Basisløyvingene fordeles av Forskningsrådet på NIBIO, Ruralis og Veterinærinstituttet. Total ramme til Forskningsrådet foreslås dermed redusert med 13,2 millioner kroner. Videre er det foreslått å holde bevilgningen til NIBIO (kunnskapsutvikling, formidling og beredskap) tilnærmet uendret på 239,8 millioner kroner (kap 1136, post 50).

Klima- og miljødepartementet

Bevilgning oppgitt i millioner kroner:

Kapittel/post	2021	2022
Kapittel 1400 Klima- og miljødepartementet		
Post 70 Frivillige miljøorganisasjonar og allmenntilgjengelige miljøstiftelsar	52,5	53,9
Kapittel 1410 Kunnskap om klima og miljø		
Post 22 Miljøkartlegging	130,3	
Post 21 Miljødata*		414,3
Kapittel 1420 Miljødirektoratet		
Post 35 Statlege tileigningar, skogvern	435,1**	435,7
Post 37 Skogplanting	5**	5,1
Post 33 Statlege tileigningar, nytt landbasert vern	0,95	6,7
Post 65 Tiltak i kommunar med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold	20,6	20,6
Post 82 Tilskot til truga arter og naturtypar	42,8	43,9
Post 83 Tilskot til tiltak mot framande arter	4,0	4,1
Kapittel 1428 Enova SF	3 315,7	3 384,0

*Posten 21 og post 22 er fra 2022 foreslått slått sammen til ny felles post 21 med navnet Miljødata. Posten er samlet økt med 7,2 millioner kr.

**Etter endring i saldert budsjett.

Skogvern

Bevilgningen til skogvern holdes på omtrent samme nivå som i fjor (her ble det kuttet med omtrent 20 millioner kroner i saldert budsjett), og økes med 626 000 kr. Det varsles at frivillig vern er ventet å føre til vern av viktige skogareal også i 2022, men at det også er ventet vern av en del statseid skog. Bestillingsfullmakten på 351,3 mill. kr videreføres. Hva gjelder kartlegging ifm. skogvern, varsles det at Miljødirektoratet i 2022 vil «videreutvikle treffsikker kartlegging i skogvernet».

I 2021 ble det bevilget 1,2 mill. kroner til et forprosjekt knyttet til nytt nasjonalt naturinformasjonssenter i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat. I 2022 vil disse midlene gå til autorisasjon av et nytt skogvernsenter som Trillemarka-Rollagsfjell og andre senter kan søke på.

Supplerende vern

Bevilgningen over post 33 skal brukes til supplerende vern av andre naturtyper enn skog og marint vern. Bevilgningen økes med 5,8 mill. kroner og skal dekke utgifter til erstatning, kjøp av områder og andre kostnader knyttet til etablering av nye verneområder, slik som registrering og vurdering av verneverdier. Det oppgis at erstatningen skal fastsettes ved minnelige avtaler eller ved rettslig skjønn. Dermed gis det fortsatt ikke signaler om at man gjennom det supplerende vernet skal gi noe romsligere erstatninger til grunneiere for å unngå konflikter rundt vern, slik vi har oppfordret til. I tillegg til bevilgningen for 2022, settes det av en bestillingsfullmakt på 5 mill.kr.

Skogplanting

I fjorårets budsjett ble det ikke satt av noen midler til videreføring av skogplanting på nye arealer som klimatiltak. Med grunnlag i budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringen satte likevel Energi- og miljøkomiteen av 5 mill. kroner til dette. Denne potten videreføres i statsbudsjettet for 2022 og det oppgis at midlene skal brukes til videreføring av pilotprosjekt for stedegne treslag: *«Det er avgjerande å gjennomføre ein effektiv og målretta skogpolitikk for å auke karbonbindinga i Noreg og å utvikle stadeigen skog og drive fram fleire skogplantar av lauvskog også for klimatilpassing og for å ta i vare artsmangfald betre i eit klima i endring. I tillegg til skogplanting og påskoging hos private skogeigarar er det viktig å gjere arealkartlegging og utvikle samarbeidet med planteskular og aktørar innan planteproduksjon.»*

Fremmede arter

Tilskudd til tiltak mot fremmede arter videreføres med en økning på kroner 100 000 til 4,1 mill. kroner i 2022. Tilskuddet kan bli tildelt tiltak for nedkjemping av fremmede, skadelige organismer, informasjonstiltak og kartlegging og overvåking knyttet til konkrete tiltak.

Kartlegging av natur

Post 22 er foreslått å slå sammen post 21. Ny post 21 heter nå Miljødata. Bevilgningen til Miljødata økt med 7,2 mill. kroner. En stor del av midlene på denne posten går til kartlegging av natur etter Miljødirektoratets instruks.

Det er svært problematisk at bevilgningen til kartlegging av naturtyper etter Miljødirektoratets instruks' ser ut til å øke, når eier av Natur i Norge systemet (NiN) og ansvarlige for utvikling av NiN har vært og er svært kritiske til hvordan Miljødirektoratet har tatt systemet i bruk. Skogeierforbundet har i møter med både KLD og LMD krevd at kartleggingsarbeidet settes i bero inntil man har avklart om kartleggingen som gjennomføres er i tråd med stortingets vedtak om bruk av NiN.

Økologisk tilstand

Regjeringen viser til at den første nasjonale vurderingen av tilstand i de ulike økosystemene ble gjennomført i 2021 og at dette skal videreutvikles. Arbeidet beskrives som at det er basert på naturvitenskapelige metoder. Norges Skogeierforbund mener at slik vurdering av tilstand og fastsetting av hva som er «god tilstand» for skog er helt avhengig av referansetilstanden som velges og subjektive/ politiske vurderinger av hva som vil være en god tilstand. Her er politiske vurderinger overlatt til en gruppe eksperter og presentert som et naturvitenskaplig arbeid.

Kommunedelplaner naturmangfold

Det er bevilget 3 mill. kroner til utarbeidelse av kommunedelplaner for naturmangfold. Dette er en økning på 2 mill. kroner fra 2021. Begrunnelsen for økningen er at ordningen har vært populær. Det er ressurskrevende for skogbruket å følge opp arbeidet med slike planer. Selv om føringer i slike planer ikke er juridisk forpliktende for skogeier, kan arbeidet bidra til konflikt mellom planene og skogbrukstiltak. Erfaringen så langt tilsier at slike planer i for liten grad tar inn over seg eksisterende miljøplaner i skogbruket.

Tilskudd til truede arter og naturtyper

Tilskudd til trua arter og naturtyper er økt med ca. 1 mill. kroner til 43,9 mill. kroner. Tilskuddet går i hovedsak til tiltak for å ivareta arter og naturtyper med status «prioritert art» eller «utvalgt naturtype» etter naturmangfoldloven. I mange tilfeller er det grunneier som søker om midler til bla. skjøtsel. Tidligere år har det vært beskrevet at midlene kan brukes til å utarbeide faggrunnlag for prioritering og utvelgelse av nye naturtyper og arter, det er ikke omtalt i budsjettet for 2022.

Tilskudd til kartleggingskoordinator

SABIMA er bevilget 3 mill. kroner, til drift av kartleggingskoordinatorer og gjennomføring av kartlegging i artsobservasjoner i 2022. Bevilgningen er uendret fra 2021. Dette er en lite effektiv måte å øke kunnskap om arter på. Begrensede midler til artskartlegging bør ikke gå til «tilfeldig» artskartlegging, som har svært begrenset verdi for forskning og forvaltning, men bør brukes til systematisk kartlegging og forskningsprosjekter.

Ulv

Stortinget ba i juni 2016 (Vedtak nr. 770) regjeringen utrede mulige økonomiske ordninger for tap av eventuelle rettigheter eller belastninger innenfor ulvesonen. Tiltaket synes å være utkvittert gjennom en bevilgning av 20,6 mill. kr. i tilskudd til kommuner med ett eller flere ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold og ordningen er for 2022 foreslått videreført på samme nivå. Målsetningen med ordningen er å bidra til konfliktdemping i kommuner med ulverevir. Skogeierforbundet erfarer at hovedandelen av midlene ikke går til erstatning av inntektstap på jaktrett slik intensjonen var og mener derfor dette er en løsning som kan bidra til å øke og ikke redusere konfliktnivået.

Samferdselsdepartementet

Samferdselsdepartementets budsjett inneholder én post som er direkte rettet mot skognæringen: Kapittel 1320 post 64 Utbedring av flaskehals for tømmertransport (Bruprogrammet). I forslaget er det satt av 20,5 mill. på denne posten. Det er marginalt mer enn det som ble satt av i NTP. I tillegg kommer en tilsagnsfullmakt på 20 mill. kroner. Rammene til bruprogrammet er likevel for små til å skape god framdrift. Hvis ikke rammene økes, kan det bli vanskelig å få gjennomført de største prosjektene som står for tur.

Justis- og beredskapsdepartementet

Beredskap

Bevilgningen til skogbrannhelikopterberedskapen ble økt med 16 mill. kroner i 2021. Denne bevilgningen videreføres på samme nivå i 2022. Stortinget gir også samtykke til at Justis- og beredskapsdepartementet kan overskride bevilgningen med 34 millioner kroner ved behov (samme nivået som i 2021).

Nærings- og fiskeridepartementet

Grønn plattform

Regjeringen foreslår å videreføre Grønn plattform, og setter av 252,7 million er kroner til en ny utlysningsrunde. Regjeringen vil med dette legge til rette for å finansiere flere grønne prosjekter i årene framover. Det er dette prosjektet som har bidratt til SirkTre.

Nysnø Klimainvesteringer AS

Nysnø tilføres ny kapital på 900 millioner kroner. Nysnø skal bruke pengene til å investere i virksomheter som arbeider med klimavennlig teknologi. Nysnø ble etablert i 2017 og har fått tilført til sammen 2 425 mill. kroner i kapital i perioden 2017–2021.

Invest EU

Invest EU er oppfølgingen av deler av Horizon Europa-programmet, der Norge har vært med. Målet med Invest EU er å gi norske virksomheter tilgang til lån-, garanti- og egenkapitalordninger fra EU. Programmet er ventet å starte ved årsskifte 2021/22, og skal vare til 2027. I budsjettet for 2022 er det satt av 192 millioner til norsk deltakelse.

Bioøkonomiordningen

Bioøkonomiordningen forvaltes av Innovasjon Norge og er viktig for skog- og trenæringen. Ordningen tilføres midler fra nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). I 2021 var dette henholdsvis 55 og 20 millioner kroner. Bevilgningen over NFD's budsjett foreslås videreført med 55 millioner mens det er trolig vil bli en markant reduksjon fra KMD da dette inngår i en fellespost, til Klyngeprogrammet, Innovasjonspartnerskap og Bioøkonomiordningen, som er redusert fra 165 til 72 millioner.

Med vennlig hilsen

NORGES SKOGEIERFORBUND